

Republika Hrvatska
Županijski sud u Zadru
Zadra, Ulica plemića Borelli 9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Zadru, po sucu toga suda Marinu Grbiću, kao sucu pojedincu, u građanskopravnoj stvari tužiteljice D. R. iz G., OIB:..., protiv tuženika Ž. P. sina V. iz G., OIB:..., radi naknade štete, odlučujući o žalbama stranaka protiv presude Općinskog suda u Zadru od 20. srpnja 2016. godine poslovni broj P-2080/13, dana 30. ožujka 2017. godine,

p r e s u d i o j e

Odbijaju se žalbe stranaka kao neosnovane te se potvrđuje presuda Općinskog suda u Zadru od 20. srpnja 2016. godine poslovni broj P-2080/13, s time da se odbija i zahtjev tužiteljice za naknadom troška sastava žalbe.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odlučeno je: "1. Tuženik Ž. P. iz G., dužan je tužiteljici D. R. iz G., isplatiti 21.000,00 kuna sa zateznim kamatama a koje na taj iznos teku od 20. srpnja 2016. godine kao dana donošenja presude pa do isplate po stopi sukladno čl. 29. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15). 2. Odbija se tužbeni zahtjev tužiteljice Dubravke Rudelić u preostalom dijelu, preko dosuđenog iznosa iz točke 1. do zatraženog iznosa od 70.000,00 kuna, odnosno za 49.000,00 kn kao neosnovan. 3. Odbija se zahtjev tužiteljice da se tuženika obveže da na dosuđeni iznos isplati zakonske zatezne kamate za razdoblje od 31. siječnja 2013. godine kao dana podnošenja tužbe pa do 19. srpnja 2016. godine kao neosnovan. 3. Nalaže se tuženiku Ž. P. da tužiteljici D. R. naknadi parnični trošak u iznosu od 7.588,75 kn."

Protiv točke 2. i 3. izreke gornje presude te odluke o trošku žalbu je izjavila tužiteljica zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se u tom dijelu presuda preinači ili ukine.

Žali se i tuženik zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda "stavi van snage".

Na žalbe nije odgovoreno.

Žalbe nisu osnovane.

Po ocjeni ovog suda pobijana presuda nije ostvarila niti jednu apsolutno bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. točka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. Zakona o parničnom postupku («Narodne novine» broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 123/08, 148/11, 25/13 i 89/14 - dalje ZPP) na koje pazi po službenoj dužnosti, temeljem čl. 365. st. 2. ZPP-a, a ni onu iz točke 11. na koju upiru žalitelji jer presuda nema nikakvih proturječnosti ili pak nedostataka zbog kojih se ne bi mogla ispitati.

Naime, svoju odluku sud vrlo detaljno obrazlaže time:

- da tužiteljica ovom tužbom traži naknadu štete za koju tvrdi da joj je nastala objavom članka M. M. naziva: "H. M. J." na stranicama portala Slobodnalika.com čiji je glavni urednik i nakladnik tuženik. Sukladno čl. 21. st. 1. Zakona o medijima („Narodne novine“, broj 59/04 i 84/11, dalje - ZM) nakladnik koji informacijom objavljenom u mediju prouzroči drugome štetu dužan ju je naknaditi, izuzev u slučajevima propisanim ovim Zakonom. Po čl. 22. st. 1. ZM-a nematerijalna šteta u pravilu se naknađuje objavljivanjem ispravka informacije i isprikom nakladnika, te isplatom naknade sukladno općim propisima obveznog prava. Pravo na tužbu za naknadu nematerijalne štete sukladno općim propisima obveznog prava ima osoba koja je prethodno zatražila od nakladnika objavljivanje ispravka sporne informacije, odnosno isprike nakladnika kada ispravak nije moguć (st. 2.). Sukladno čl. 23. ZM-a tužba za naknadu štete može se podnijeti najkasnije u roku od tri mjeseca od dana saznanja za objavu informacije kojom je šteta prouzročena,

- da je nesporno da je predmetni članak objavljen dana 13. studenoga 2012. godine na portalu Slobodnalika.com, da je za isti tužiteljica saznala isti dan, te da se prije podnošenja ove tužbe obratila tuženiku radi objavljivanja ispravka, a ovaj tužba je podnesena dana 31. siječnja 2013. godine, dakle, unutar tri mjeseca od saznanja za članak, to je sud našao da su ispunjene sve procesne pretpostavke propisane odredbom ZM-a za podnošenje ove tužbe. Člankom 21. st. 2. i 3. ZM-a propisano je da je šteta među ostalim i nanošenje drugome duševnog bola ili straha, a da se na utvrđivanje odgovornosti za naknadu štete primjenjuju propisi o obveznim odnosima, ako tim zakonom nije drugačije propisano. Člankom 1046. Zakona o obveznim odnosima («Narodne novine», broj 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15 - dalje ZOO) propisano je da je šteta umanjeње nečije imovine (obična šteta), sprječavanje njezina povećanja (izmakla korist) i povreda prava osobnosti (neimovinska šteta). Člankom 1100. st. 1. ZOO-a propisano je da će u slučaju povrede prava osobnosti, sud, ako nađe da to težina povrede i okolnosti slučaja opravdavaju, dosuditi pravičnu novčanu naknadu, nezavisno od naknade imovinske štete, a i kad nje nema. Na koncu čl. 19. st. 2. ZOO-a propisano je da se pod pravima osobnosti u smislu toga zakona razumijevaju prava na život, tjelesno i duševno zdravlje, ugled, čast, dostojanstvo, ime, privatnost osobnog i obiteljskog života, slobodu i dr. Među strankama je sporno da li je predmetni tekst takve prirode da je istim moguće povrijediti čast i ugled, te na taj način kod tužiteljice izazvati duševnu bol i to u tolikoj jačini koja opravdava dosuđivanje pravične novčane naknade, da li je tužiteljici objavom istog nastala šteta, te da li postoje okolnosti koje isključuju tuženikovu krivnju. Naime, samo takva informacija koja može izazvati negativnu reakciju okoline, primjerice prijekor, prezir, poniženje, umanjiti ugled u javnosti, moralno ocrniti određenu osobu, jest informacija podobna povrijediti zaštićeno pravo i interes osobe, odnosno njezino pravo osobnosti. Pritom valja ukazati na to da se o pitanju podobnosti informacije da povrijedi zaštićeno pravo osobe, prosuđuje sukladno javnom mnijenju konkretne društvene zajednice u konkretnom vremenu. Međutim, isto tako ZM-a u čl. 21. propisuje izuzetke kada nakladnik nije dužan naknaditi štetu bez obzira što je istu uzrokovao objavom informacije, a koji su taksativno nabrojani u st. 4. istog članka, te se odnose na slučajeve ako je informacija kojom je šteta učinjena: - vjerno izvješće s rasprave na sjednici tijela zakonodavne, izvršne ili sudbene vlasti, te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili na javnom skupu ili je prenesena iz akta tijela zakonodavne, izvršne ili sudbene vlasti ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a njezin smisao nije promijenjen uredničkom obradom, - objavljena unutar autoriziranog intervjua, - utemeljena na točnim činjenicama ili na činjenicama za koje je autor imao osnovani razlog povjerovati da su točne i poduzeo je sve potrebne mjere za provjeru njihove točnosti, a postojalo je opravdano zanimanje javnosti za objavu te informacije i ako je postupano u dobroj vjeri, - fotografija oštećenika snimljena na javnome mjestu ili je fotografija oštećenika snimljena uz njegovo znanje i pristanak radi objavljivanja, a oštećenik

nije zabranio objavljivanje, odnosno ograničio pravo autora fotografije na iskorištavanje djela, točna, a iz okolnosti slučaja proizlazi da je novinar u dobroj vjeri zaključio da se oštećenik slaže s njezinim objavljivanjem, - proizašla iz vrijednosnih sudova autora čije je objavljivanje bilo u javnom interesu i ako je ta informacija dana u dobroj vjeri,

- da sukladno navodima iz tužbe, dijelovi objavljenog članka koji su sporni za tužiteljicu su navodi o nerazmjeru između njezine zarade i stečene imovine, zatim navodi o diskutabilnosti njezine sudačke objektivnosti i njeno veoma čudno tumačenje zakona, te navodi da postoje sumnje u zakonitost postupka i oslobađajuću presudu u kaznenom postupku protiv njezinog sina koji se vodio zbog prometne nesreće, da cijeneći naprijed navedene navode sud zaključuje da je dio istih takve prirode da su objektivno podobni narušiti dostojanstvo, ugled i čast osobe jer se istima implicira da je tužiteljica na nezakonit način stekla svoju imovinu, da svoj posao ne obavlja savjesno i sukladno pravilima struke već da zbog svojih interesa „iskrivljuje“ zakon, te da je koristeći svoj položaj utjecala na zakonitost kaznenog postupka koji se vodio protiv njezinog sina i na taj mu način osigurala oslobađajuću presudu. Kada se navedene optužbe cijene kroz prizmu činjenice da je osoba kojoj se navedeno stavlja na teret sudac od kojeg se očekuje da živi po višim standardima od ostalih, kako bi svojim ponašanjem i čašću bio uzor u društvu i dostojan da prosuđuje o tuđim pravima i obvezama, jasno je da takve optužbe u ovom slučaju imaju još teže značenje. Naime, navodi kojima se optužuje nekoga da zlorabljuje svoj položaj zbog osobnog prosperiteta i prosperiteta svoje obitelji, u svakoj društvenoj zajednici, pa tako i u današnjoj, su takve prirode da narušavaju čast i ugled pripadnika tog društva, tim više ako se radi o sucu od kojeg se očekuje viši stupanj morala. Nastojeći dokazati postojanje okolnosti koje bi ga oslobodile odgovornosti za štetu, a sukladno naprijed navedenom članku, tuženik je tvrdio da je on objavio istinite podatke, te da istiniti podaci nikome ne mogu uzrokovati štetu, kao i da je objava takve informacije bila u javnom interesu. Kao dokaz da se radi o istinitim podacima tuženik je predlagao saslušanje svjedoka M. M., autora predmetnog članka. Iz iskaza ovog svjedoka proizlazi da je isti podnio protiv tužiteljice prijavu sa zahtjevom da se utvrdi porijeklo njezine obiteljske imovine jer prema njegovim saznanjima postoji ozbiljan nerazmjer između zarade i stečene imovine. Kako se radi o svjedoku koji otvoreno govori o svim svojim uvjerenjima bez ikakve zadržke i detaljno navodi sve informacije kojima raspolaže i način na koji je do njih došao sud mu je poklonio vjeru da je doista podnio ovu prijavu, što bi značilo da je ova informacija iz teksta istinita. Kako se radi o točnoj činjenici, za koju, po mišljenju suda, svakako postoji interes javnosti za objavu iste, u odnosu na ovu činjenicu ispunjene su pretpostavke iz. čl. 21. st. 4. al. 4. ZM-a za oslobođenje tuženika od obveze za naknadu štete u pogledu te informacije. Naime, po mišljenju suda, ono što je relevantno jest da je doista podnesena prijava i ta činjenica bez obzira koliko osobu protiv koje je prijava podnesena dovodi u neugodnu situaciju zbog same implikacije prijave, u biti ne znači ništa ukoliko ta prijava ne završi na način da ta osoba odgovara za djela koja joj se stavljaju na teret, a sve sukladno načelu da nitko nije kriv dok mu se ne dokaže suprotno. S obzirom da je tužiteljica sutkinja, doista postoji interes javnosti da bude upoznata sa tom informacijom. Po mišljenju suda svaka osoba iz javnog života, među koje svakako spadaju i suci, mora moći dokazati porijeklo svoje imovine i ne bi je trebalo smetati kada se to od nje traži, dapače to bi se trebalo smatrati normalnim i biti redovna praksa jer će se samo na taj način moći uvjeriti javnost i društvo da pravosuđe nije korumpirano, kakva percepcija o pravosuđu nažalost danas postoji. Nadalje iz iskaza ovog svjedoka proizlazi da su navodi o diskutabilnosti tužiteljicine sudačke objektivnosti i njeno veoma čudno tumačenje zakona, zapravo njegov vrijednosni sud kao autora. Međutim, po mišljenju suda, onako kako je taj vrijednosni sud napisan jasno je da nije dan u dobroj vjeri. Naime, autor pobliže ne pojašnjava taj svoj sud, odnosno ne navodi informacije na temelju kojeg je došao do tog suda, pa ne daje čitateljima mogućnost da procjene da li se radi o ispravnom ili neispravnom mišljenju. Stoga,

isti je svakako dan u namjeri da se umanju ugled i dovede u pitanje profesionalni integritet tužiteljice. Isto se odnosi i na navode o postojanju priča koje bude sumnju u zakonitost postupka koji se vodio povodom prometne nesreće koju je uzrokovao tužiteljičin sin jer ni u ovom slučaju u tekstu se ne navode točne okolnosti koje pobuđuju sumnju. Također način na koji se piše o prometnoj nesreći koju je uzrokovao tužiteljičin sin pokazuje da autor nije postupao u dobroj vjeri. Naime, iako je točno da je njezin sin vozeći pod utjecajem alkohola neprilagođenom brzinom uzrokovao smrt djevojke i teško ranjavanje momka, kada se napiše da je „ubio djevojku“ prva pomisao prosječnog čitatelja jest da je to učinio na nasilan način npr. pištoljem, nožem ili da ju je na smrt pretukao, što je moralno teži način uzrokovanja smrti nego neopreznom vožnjom. Ovakav način prikazivanja činjenica, po mišljenju suda dan je isključivo u namjeri da bi se dodatno ukazalo na nehumanost postupaka za koje se tužiteljica optužuje, a to je da je zluporabom ovlasti i položaja, te nezakonitim radnjama omogućila svome sinu ubojici oslobađajuću presudu. Prilikom ocjene da li je postupano u dobroj vjeri valja uzeti u obzir da odredba o oslobođenju nakladnika od odgovornosti za štetu pretpostavlja, između ostalog, ne samo da je nakladnik objavio točne činjenice, već da su one u članku iznesene na način koji čitatelju neće sugerirati drukčiji njihov značaj od onog koje one moraju imati u danom trenutku. Svako drugačije postupanje autora izlazi izvan okvira njegove dobre volje da javnost informira o postojećim činjenicama,

- da slijedom navedenog, a pri tome uzimajući u obzir da tuženik, na kojem je bio teret dokazivanja nije dokazao da je tužiteljičin sin zaista oslobođen u predmetnom kaznenom postupku, a niti je dokazao da je na bilo koji način pokušao provjeriti istinitost ove informacije, kao što to po vlastitom kazivanju nije učinio niti autor teksta (list spisa 76), to po mišljenju ovog Suda tuženik nije dokazao postojanje pretpostavki za oslobođenje od odgovornosti za štetu na koje se pozivao iako je upravo na njemu bio teret dokaza u odnosu na te okolnosti sukladno čl. 21. st. 6. ZM-a. Napominje da u odnosu na činjenicu provjere istinitosti informacije da li je tužiteljičin sin oslobođen, da se niti tuženik niti autor teksta nisu obratili tužiteljici radi provjere, što tuženik objašnjava činjenicom da se ista njemu niti ranije kad bi je pokušao kontaktirati nije željela javiti na telefon, da su se istoj mogli obratiti pisanim putem, a osim toga s obzirom da se radi o podatku o kojem postoji pravomoćna presuda do istog kao novinari mogli su doći upitom kod nadležnog suda. Osim toga iz članaka istog autora M. M. koji je predan u spis tijekom postupka (list spisa 139) proizlazi da on u biti ima saznanja da je tužiteljičin sin osuđen na zatvorsku kaznu, a kako i tvrdi tužiteljica, pa se postavlja pitanje zašto je onda napisao da je oslobođen, gdje se kao logičan nameće odgovor – kako bi izazvao veću senzaciju, a što svakako ne predstavlja informiranje javnosti u dobroj vjeri. Dakle, kako je tuženik objavio članak koji sadrži tvrdnje koje su podobne da povrijede čast, dostojanstvo i ugled osobe, po mišljenju ovog Suda time je tužiteljici povrijeđeno njezino pravo osobnosti, čime je istoj nastala šteta za koju tuženik kao nakladnik odgovara s obzirom da nije u ovom postupku dokazao okolnosti koje bi ga oslobodile te obveze. Prilikom odlučivanja o visini pravične novčane naknade sud se rukovodio čl. 1100. st. 2. ZOO-a i čl. 223. ZPP-a. Člankom 1100. st. 2. ZOO-a propisano je da pri odlučivanju o visini pravične novčane naknade Sud će voditi računa o jačini i trajanju povredom izazvanih fizičkih boli, duševnih boli i straha, cilju kojemu služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njezinom naravi i društvenom svrhom. Člankom 223. ZPP-a propisano je da ako se utvrdi da stranci pripada pravo na naknadu štete, na novčanu svotu ili na zamjenjive stvari, ali se visina svote odnosno količina stvari ne može utvrditi ili bi se mogla utvrditi samo s nerazmjernim teškoćama, Sud će o tome odlučiti prema slobodnoj ocjeni. Također Sud je vodio računa o svim okolnostima slučaja. Iz iskaza tužiteljice proizlazi da je posljedica članka da više ne izlazi nigdje osim na posao, da je sa svojom obitelji članak teško doživjela jer da isti utječe i na njezinu djecu, te da je nekoliko puta zatražila liječničku pomoć. Da ona i njezina obitelj imaju dosta prijatelja usprkos medijskoj hajci koja se vodi

protiv nje od 2001. godine. Da ju je ponašanje tuženika maksimalno iscrpilo, psihički izmasakriralo, te da razmišlja o skorom napuštanju sudačke dužnosti stjecanjem prvih uvjeta za mirovinu. Sud je poklonio vjeru iskazu tužiteljice našavši ga uvjerljivim, životnim i logičnim, a uzimajući u obzir činjenicu da svatko želi biti prihvaćen i cijenjen u društvu, pa kada ga se proziva za radnje koje nisu samo nemoralne već i nezakonite, logično je da isto utječe na njegovo duševno zdravlje, da valja naglasiti da je pravo na čast, ugled i dostojanstvo zajamčeno Ustavom, samim ZM-a, Općom deklaracijom o pravima čovjeka i Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima te predstavlja temeljno ljudsko pravo koje ne može biti ograničeno nikakvim medijskim pravima, dok su medijska prava ograničena pravom na zaštitu časti i ugleda, a kako to izričito propisuje čl. 3. st. 3. ZM-a, te čl. 10. st. 2. Europske konvencije o ljudskim pravima. Slijedom navedenog sud je našao da je težina povrede tužiteljčinog prava osobnosti tolika da opravdava dosudu novčane naknade. Dakle, cijeneći naprijed navedene tegobe tužiteljice, te činjenicu da je životno i logično da je zbog izrečenih optužbi uživala manji ugled u društvu, sud je istoj dosudio naknadu nematerijalne štete za povredu prava osobnosti za koju je našao da odgovara intenzitetu njezinih duševnih bolova u iznosu od 21.000,00 kn. Tužiteljici nije dosuđen viši iznos jer je prilikom određivanja visine štete uzeto u obzir da je predmetni članak objavljen na internetskom portalu, odnosno putem medija koji u današnje vrijeme još uvijek nije dostupan svim skupinama ljudi, za razliku od tiskanog medija i televizije, pa je informaciju dobio samo ograničen broj osoba. Osim toga, a s obzirom da sud mora voditi računa da se dosuđenom naknadom ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njezinom naravi i društvenom svrhom, uzeto je u obzir da tužiteljica radi ovog članka vodi i protiv autora i protiv tuženika i tužbu radi klevete s kojom je također povezana mogućnost isplate naknade štete koju je kleveta uzrokovala, odnosno postavljanje imovinsko pravnog zahtjeva prema optuženima. Također je uzeto u obzir da iz tužiteljčinog iskaza proizlazi da ista bez obzira na medijsku hajku koja traje od 2001. godine još uvijek ima velik broj prijatelja, što znači da se ljudi zbog ovog natpisa nisu od nje otuđili, niti je njezin ugled povrijeđen do te mjere da bi se zbog toga prestali ljudi s njom družiti. Osim toga tužiteljica sama navodi da ovo nije prvi put da se piše o njoj na ovakav način, pa uspoređujući predmetni tekst sa ostalim tekstovima predanim u spis, jasno je da ovaj u puno blažoj verziji iznosi iste optužbe, pa je logično za zaključiti i da je utjecaj istog na njezino duševno zdravlje, čast i ugled manje negativno utjecao. Da je za napomenuti da se tužiteljica kao dokaz negativnog utjecaja predmetnog teksta poziva na komentar predmetnog članka ostavljen na portalu od nepoznate osobe, no sud istog nije cijenio na taj način. Naime, radi se samo o jednom komentaru iz kojeg jasno proizlazi da ta osoba ima osobni animozitet prema tužiteljici, s obzirom da isti navodi da o onome što piše: „govori iz vlastitog iskustva, prema meni su i jedno i drugo bili takvi kakvih ih opisah, u jednom periodu mog života“, pa isti dakle ne može biti dokaz težine štete koju je tekst uzrokovao. Naime, ispod teksta također stoji komentar druge osobe: „...Jurković sigurno nije cvijeće, ali meni ovaj čovjek ne izgleda sav svoj...“ iz čega jasno proizlazi da je bilo ljudi koji njegove navode nisu ozbiljno shvatili. Također, tužiteljica u spis ne dostavlja nikakav dokaz iz kojeg bi proizlazilo da se doista upravo zbog ovog članka obraćala liječnicima i da joj je eventualno bila prepisana neka terapija poput tableta za spavanje ili smirenje, a u tom dijelu je bio teret dokaza na tužiteljici. Slijedom svega navedenog sud je našao da je objavom predmetne informacije kod tužiteljice povrijeđeno njezino pravo osobnosti, što je izazvalo takve duševne boli za koje bi, prema ocjeni suda, dosuđeni iznos od 21.000,00 kuna predstavljao primjerenu naknadu, pa je u tom dijelu prihvatio tužbeni zahtjev. Tužiteljica je tužbenim zahtjevom zatražila i da se tuženika obveže da joj isplati zakonske zatezne kamate na zatraženi iznos naknade štete od dana podnošenja tužbe, odnosno od 31. siječnja 2016. godine pa do isplate, no sud je takav zahtjev tužiteljice djelomično odbio i to za razdoblje od 31. siječnja 2013. godine pa do 19. srpnja 2016. godine, te joj je dosudio zakonske zatezne kamate od 20. srpnja 2016. godine kao dana

donošenja prvostupanjske presude, a sukladno zauzetom stavu sudske prakse da zatezna kamata na pravičnu naknadu nematerijalne štete teče od dana donošenja prvostupanjske presude kojom je naknada određena. Da je za istaći da je tuženik tijekom cijelog postupka upirao na to da tužiteljica nije opravdala vrijednost svoje imovine, niti da je dokazala da je njezin sin bio u zatvoru zbog uzrokovanja prometne nesreće, međutim, sukladno odredbama ZM-a (čl. 21. st. 6.) teret dokaza o istinitosti objavljene činjenice nije na tužitelju, već na tuženiku. Također, uporna nastojanja tuženika da ukaže na brojne okolnosti vezane uz situaciju na ličkom području, te okolnosti vezane uz predmetu prometnu nesreću, nisu bila relevantna za rješavanje ovog spora jer je ovdje Sud vezan samo uz točno određene navode ovog pojedinog članka, zbog kojeg razloga ovaj Sud nije nadoslušavao svjedoka M. na okolnosti koje su se događale nakon nastanka prometne nesreće, jer on sam te okolnosti nije naveo u predmetnom članku pa da bi bilo potrebno provjeriti njihovu istinitost, kako što ga nije nadoslušavao na po njegovim tvrdnjama povezanosti tužiteljice sa lokalnom mafijom i lokalnim političarima jer o istom nije niti pisano. Također, činjenica je da su istovjetne informacije prethodno već objavljene od strane drugih medijima, ne umanjuje odgovornost tuženika u konkretnom slučaju jer su svi mediji, neovisno o ponašanju drugih medija, sami za sebe dužni poštivati dostojanstvo, privatnost, ugled i čast građana, sukladno čl. 16. Zakona o medijima. Također, da je za napomenuti da sud nije proveo dokaz sučeljavanja svjedoka M. M. i tužiteljice, iako je tuženik inzistirao na izvođenju ovog dokaza, s obzirom da je nakon što je raspravnim rješenjem određeno provođenje ovog dokaza tužiteljica izvijestila sud da istom neće pristupiti zbog svog lošeg psihičkog stanja uzrokovanog višegodišnjim negativnim pisanjem upravo tog svjedoka o njoj, a koji je uz to i zainteresiran za rješenje ovog spora jer je upravo on autor spornog teksta, pa ovaj Sud nije imao mogućnosti taj dokaz izvesti jer se sukladno odredbama ZPP-a stranku u postupku ne može prisiliti na izvođenje nekog dokaza.

Navedena činjenična utvrđenja, njihovu ocjenu i primjenu materijalnog prava ovaj sud prihvaća, u smislu čl.375.st.5. ZPP-a, s time da valja, glede žalbenih prigovora, kazati da je predmet spora naknada štete zbog povrede osobnosti i prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života koja je počinjena u mediju, ovdje navedenom portalu. Što se tiče slobode tiska i prava na slobodno izražavanje iz čl.10. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Narodne novine" MU broj 18/97, 6/99 - proč. tekst, 8799, 14/02 i 1/06, dalje - Konvencija) ista nije apsolutna jer je ograničena pravom osobnosti, odnosno privatnog i obiteljskog života iz čl. 8. Konvencije pa ulogu novinara u demokratskom društvu treba promatrati na način da kroz načelo slobode izražavanja pružaju vjerodostojne informacije i zamisli o stvarima koje se tiču javnosti u dobroj vjeri i u skladu s novinarskom etikom. U slučaju kolizije tih dvaju priznatih konvencijskih prava zadatak je suda da procijeni miješanje medija u život pojedinca kroz test nužnosti i razmjernosti koji zahtijeva sagledavanje okolnosti svakog pojedinog slučaja uključujući sadržaj navoda i kontekst u kojima su ti navodi izrečeni, a osobito je potrebno razlikovati izjave o činjenicama i vrijednosne sudove, jer se činjenice mogu dokazivati dok istinitost vrijednosnih sudova nije podložna dokazu, iako mora postojati dovoljno činjenične osnove koja podupire te vrijednosne sudove jer bi u suprotnom bili pretjerani.

U konkretnom slučaju sporni je članak u prvom dijelu izvijestio javnost o podnesenoj kaznenoj prijavi protiv tužiteljice, a s obzirom na činjenicu da obnaša dužnost sutkinje može se tvrditi da je bio u pitanju opći javni interes za tom informacijom i da je objavljivanje informacije o tom događaju bilo sastavni dio zadaće medija u demokratskom društvu u kom dijelu je izvještavanje bilo u skladu s novinarskom etikom i postignuta je pravedna ravnoteža između zaštite slobode izražavanja s jedne strane i zaštite ugleda onih o kojima se piše s druge strane. Naime, tužiteljica kao sutkinja mora imati viši prag tolerancije prema činjenici da je novinar iznio informaciju da je protiv nje podnesena kaznena prijava da se ispita navodni veliki nerazmjer između vrijednosti njezine imovine i prihoda kao sutkinje, jer je sudačka

funkcija javna i tužiteljica je kao javni službenik u obavljanju svoje službene dužnosti izložena većem stupnju kritičnosti od običnog (prosječnog) čovjeka budući u obavljanju svog posla treba uživati povjerenje javnosti. Stoga ta ista javnost, od koje se očekuje povjerenje, ima pravo biti upoznata sa svim aspektima obavljanja javne dužnosti pa tako i s aspektom mogućih sumnji u nepravilnosti i nezakonitosti tužiteljčinog rada, jer samo informirana i educirana javnost može biti kritička i objektivna.

Međutim, drugi dio spornog članka koji glasi "...Postoje predmeti u kojima je njezina sudačka objektivnost veoma diskutabilna s obzirom na veoma čudno tumačenje zakona. Zatražit ću uvid u predmet u kojem je njezin sin ubio djevojku i ozlijedio momka, s obzirom da priče koje prate taj događaj bude sumnju u zakonitost postupka i oslobađajuću presudu..." prešao je navedenu granicu etičnosti i dobre vjere u informiranju jer sugerira prosječnom čitatelju kako je istina da je sin tužiteljice oslobođen od kaznene odgovornosti zbog ubojstva i teške tjelesne ozljede samo zbog toga što je tužiteljica sutkinja koja se ne pridržava zakona kad je u pitanju njezina obitelj, a to su činjenični navodi, a ne vrijednosni sudovi, koje podatke je bilo moguće vrlo lako provjeriti pa se stoga opravdano očekivalo od tuženika da dokaže njihovu istinitost, ali nije, niti se to pokazalo u ovoj parnici kao točna informacija, zbog čega je tuženik objavljujući te navode odgovoran za njihovu neistinitost i stoga odštetno odgovoran u smislu čl. 21. st.1. ZM-a.

Navodi spornog dijela članka djeluju prilično ozbiljno jer je tužiteljica javno prikazana kao osoba koja zloupotrebljava svoju sudačku dužnost što bi, da je istinito, predstavljalo ponašanje nedolično sudskog dužnosnika i vrijedno osude javnosti jer njezin rad ima temeljnu ulogu u državi vladavine prava i zbog takve uloge rad sudova treba uživati povjerenje javnosti, ali se sustav mora i štititi od neutemeljenih napada (tako i ESLJP - predmet Prager i Oberschlick protiv Austrije, presuda, vijeće, 26. travnja 1995., zahtjev br. 15974/90 i predmet Mežnarić protiv Hrvatske od 15. srpnja 2005., § 27.) iako sudovi, kao i ostale institucije, nisu imuni na kritiku i kontrolu, no ta kritika nikada ne smije prijeći određene granice, a osobito treba jasno razlikovati kritiku i klevetu, o čemu i prema ocjeni ovog tuženik nije vodio računa kad je objavio sporni članak pa s obzirom na navedeno ovaj sud smatra da je dosuđena naknada štete koju je tuženik obavezan platiti sasvim primjerena satisfakcija za tužiteljicu.

Stoga je trebalo odbiti žalbe stranaka kao neosnovane i potvrditi pobijanu presudu zajedno s odlukom o trošku, temeljem čl.368. st.1. ZPP-a, dok se odluka o trošku žalbenog postupka temelji na odredbi čl.166. st.1. u svezi čl.154. st.1. ZPP-a.

U Zadru, 30.ožujka 2017. godine.

S U D A C

Marin Grbić